

Michał Kłaczyński, LL.M.
SGH 2010

PRAWO W INDIACH

Prawo indyjskie

- Kolonia brytyjska od pocz. XVII w. – zarządzana przez *the British East India Company* (spółkę)
- W latach 1858 – 1947 – ***the British Indian Empire (British Raj)***
- Współczesne prawo indyjskie jest oparte na angielskim prawie ***common law***
- Część przepisów administracyjnych oraz orzeczeń sądowych z czasów kolonialnych dalej obowiązuje

Współczesny ustrój Indii

- Państwo federacyjne – władze federalne i stanowe (kompetencje określa konstytucja)
- System demokracji parlamentarnej
- System „*checks and balances*” (jak w USA) – równowagi oraz wzajemnej kontroli między władzą ustawodawczą, wykonawczą i sędziowską
- Znacząca rola konstytucji i sądu konstytucyjnego

Konstytucja Indii (1950)

- Republika – suwerenna, socjalistyczna, świecka i demokratyczna
- System nazywany „quasi-federalnym” – silna władza centralna, słaba władza stanowa (zakres kompetencji + praktyka)
- Ochrona praw człowieka
- Twórcą indyjskiej konstytucji (przewodniczącym komitetu konstytucyjnego) był *Bhimrao Ramji Ambedkar* - pierwszy „niedotykalny”, który skończył college w Indiach (później studiował na Columbia University w NY i na London School of Economics)

Ustrój Indii

- Podział na 28 stanów i 7 *Union Territories*
- Prezydent – głowa państwa, wybierany przez kolegium elektorskie (analogicznie jak w USA)
- Premier – nominowany przez prezydenta na wniosek większości parlamentarnej
- Dwuizbowy parlament

Judicial review

- Wzorowana na konstytucji USA: konstytucja jest najwyższym aktem prawnym, z czego wynika, że:
 - Wszelkie akty prawne, zarówno pochodzące sprzed wejścia w życie konstytucji, jak i późniejsze muszą być z nią zgodne
 - Akty prawne niezgodne z konstytucją nie są stosowane dopóki nie zostaną zmienione (akty sprzed wejścia w życie konstytucji)
 - Akty prawne niezgodne z konstytucją wydane po jej wejściu w życie są nieważne/nieobowiązujące od momentu ich wydania
- Ocena zgodności aktów prawnych z konstytucją jest kompetencją sądów powszechnych - Sądu Najwyższego (*the Supreme Court of India*) i sądów stanowych drugiej instancji (*High Courts*)
- Sąd określa sposób wykonywania przepisów zgodny z konstytucją, a jeśli to niemożliwe – stwierdza nieważność przepisu

System sędowniczy Indii

- Trójinstancyjny system sądów:
 - *the Supreme Court of India*
 - *High Courts (pełnią rolę stanowych sądów apelacyjnych)*
 - *trial courts*

Prawo indyjskie

- Historycznie – odrębna, oryginalna tradycja prawna (współczesna greckiej, hebrajskiej)
- Pierwsze zbiory praw – IV w p.n.e.
- Wykształcono oryginalne instytucje prawne (nieznane w Europie do czasów nowożytnych) – jak „regionalne prawo międzynarodowe”, prawo humanitarne

Indyjskie prawo umów

- *Indian Contract Act (1872)*
- Oparte na prawie angielskim
- Umowa jako wymiana świadczeń
- Wola stron decyduje o treści umowy (ale - porządek publiczny)
- Swoboda umów
- Formalne i nieformalne umowy
- Umowy „jednostronne” i „dwustronne”
- Zawarcie umowy: obietnica świadczenia albo świadczenie

Indyjskie prawo umów

- Forma – pisemna, ustna, dorozumiane zawarcie umowy
- Reprezentacja stron – wyraźna albo dorozumiana
- Treść umowy:
 - Określenie świadczenia stron
 - Warunki i zapewnienia stron
 - Warunki wynikające z przepisów/prawa
 - Zwyczaje handlowe

Indyjskie prawo umów

- Zawarcie umowy:
 - Oferta / zaproszenie do składania ofert
 - Cofnięcie oferty – dopóki nie została przyjęta
 - Przyjęcie oferty – *mirror image rule*
 - Milczące przyjęcie oferty / przyjęcie przez wykonanie umowy

Mailbox rule

- Mailbox rule – identycznie jak w prawie angielskim, amerykańskim, Hong Kongu
- Gdy korespondencja pocztowa wskazana jako metoda przyjęcia oferty uzasadnione okoliczności
- Wówczas przyjęcie oferty następuje gdy zaadresowany/opłacony list zostaje nadany (wrzucony do skrzynki) - **Adams v Lindsell (1818)**
 - Dzień 1: D zaoferował sprzedaż towaru P (listownie)
 - Dzień 2: *list (oferta) dotarła do P, który niezwłocznie odpowiedział (nadał list)*
 - Dzień 3: D sprzedał towar X
 - Dzień 4: D otrzymał pismo P (o przyjęciu oferty)
 - Wyrok: przyjęcie oferty (czyli zawarcie umowy) nastąpiło w Dniu 2
 - Moment dotarcia pisma o przyjęciu oferty jest nieistotny

Consideration

- Ekonomiczna wartość świadczenia
 - Cena wskazana w ofercie
 - Usługa, towar, inne świadczenie
 - Świadczenie stron nie musi być adekwatne
 - Wymiar ekonomiczny dla strony, niekoniecznie jakakolwiek wartość rynkowa

Indyjskie prawo spółek

- Implant prawa angielskiego
- Kodeks spółek (Company Act, 1956) – spółka jest odrębnym podmiotem od jej założycieli
- Wymaga przyjęcia przez założycieli statutu spółki i złożenie wniosku do rejestru spółek -> wydanie *certificate of incorporation*
- *Board of Directors* – nie ma podziału na organ zarządczy i nadzorczy (jak we wszystkich krajach common law)

Indyjskie prawo spółek

- Kompetencje dyrektorów określa statut spółki
- Obowiązek dbania o interes spółki/akcjonariuszy
- Dyrektorzy mogą być powoływani spoza akcjonariuszy; mogą być nimi cudzoziemcy
- Board musi obejmować tzw. Non-Executive Directors (nadzorujących) oraz niezależnych Dyrektorów (nie mogą mieć interesu ekonomicznego związanego ze spółką/udziałowcami)

Indyjskie prawo spółek

- Komitet Audytu: przynajmniej 3 członków, Non-Executive Directors, z czego 2 Niezależni a jeden – finansista; komitet nadzoruje sprawozdawczość finansową spółki
- Roczne sprawozdania przekazywane akcjonariuszom muszą obejmować wyczerpującą analizę ryzyk, rynku na którym działa spółka oraz zasad corporate governance i praktyki spółki w tym zakresie

Zatrudnienie

- Rozwinięte prawo pracy i ubezpieczeń społecznych
- Związki zawodowe i układy zbiorowe
- Minimalne płace i obowiązkowe ubezpieczenie
- Ochrona kobiet – ciąża, urlopy macierzyńskie
- Ochrona pracy małoletnich
- Pracownicy czasowi i outsourcing – ubezpieczenie społeczne

Własność intelektualna

- Patenty
 - Bez ochrony dla metod badań, produkcji rolniczej, nowych zastosowań znanej technologii/produktu, wynalazków dotyczących energii atomowej, wynalazków wykorzystywanych niezgodnie z prawem, gatunki roślin/zwierząt i procesy biologiczne (genetycznie modyfikowane organizmy);
 - Żywność i leki – dopuszczalne jedynie patenty na metodę produkcji, ale nie patenty produktowe
 - Krótkie terminy ochrony patentowej – 14 lat na produkty, 7 lat na metody produkcji (w większości krajów 20 lat)
- Znaki towarowe
 - Towary i usługi, 10 lat ochrony + przedłużenie, dopuszczalne przeniesienie/licencja
- Prawa autorskie
 - Utwory literackie, muzyczne, plastyczne, kinematograficzne, nagrania dźwiękowe, programy komputerowe i bazy danych
 - 60 lat *post mortem auctoris*
 - utwory pracownicze – pierwotnie nabywa pracodawca
- Ponadto ochrona na - wzory przemysłowe, oznaczenia geograficzne, architekturę układów scalonych oraz tajemnicę przedsiębiorstwa

Prawo konkurencji

- Prawo antymonopolowe (*the Monopoly and Restrictive Trade Practices Act*) zakazuje:
 - Porozumień przedsiębiorców, które mogłyby zakłócić konkurencję - horyzontalnych (między konkurentami – np. ustalanie cen, ograniczanie produkcji) i wertykalnych (między przedsiębiorcami na różnych szczeblach dystrybucji)
 - Nadużywanie pozycji dominującej – ograniczenia ilościowe, „drapieżne ceny”;
 - Kontrola koncentracji

Ochrona środowiska

- Environment Protection Act
- Water Pollution Act
- Air Pollution Act
- Agencje rządowe oraz duża rola sądów w sprawach z ochrony środowiska (np. zakaz korzystania z samochodów zasilanych ropą lub benzyną w niektórych miastach, samochodów starszych niż 10 lat etc.)

System podatkowy - biznes

- Podatek dochodowy - stosunkowo wysokie stawki:
 - spółki indyjskie: 35,7% (dochód z działalności gospodarczej), 20,4% dywidendy i zyski kapitałowe
 - spółki zagraniczne: 48% (działalność gospodarcza), 15% opłaty licencyjne, 20% dywidendy i zyski kapitałowe
 - Spółki eksportowe, infrastrukturalne, technologiczne – mogą ubiegać się o zwolnienie z podatku; płacą wówczas *Minimum Alternate Tax* – ok. 8% od dochodu
 - Podmioty zagraniczne – opodatkowane zyski z działalności w Indiach (biura przedstawicielskie nieopodatkowane)

Podatki indywidualne

- Podatek progresywny, stawki 10 – 30% (+ kwota wolna od opodatkowania)
- Wynagrodzenia oraz wszelkie świadczenia pracodawcy (z wyjątkiem czynszu za mieszkanie do 40% podstawowej pensji oraz opieki zdrowotnej i składki emerytalnej do 27% pensji)
- Dochód z majątku w Indiach
- Zyski kapitałowe

Podatki pośrednie i cła

- VAT – 12,5% (w ok. 2/3 stanów) / podatek od usług – 5%
- Podatek akcyzowy 20 – 40% na różne towary
- Rozbudowany system ceł importowych, stawki od 30% do 150% (samochody) – sukcesywnie obniżane w związku z obowiązkami z WTO
- Cła eksportowe (0,5 – 10%) na kilkadziesiąt klas produktów

Inwestycje zagraniczne

- Niedozwolone w branżach: rolnictwo, media drukowane, nadawanie TV i radio, poczta, handel detaliczny
- Wymaga zezwolenia: bankowość i usługi finansowe, lotnictwo cywilne, telekomunikacja, wydobywanie ropy naftowej, venture capital funds, handel, produkcja zbrojeniowa, energia atomowa, produkcja leków, górnictwo, reklama i produkcja filmowa, budowa dróg i portów, hotele
- Ograniczenia udziału zagranicznego: 26% (ubezpieczenia), 49% (telekomunikacja, banki), 79% (internet), reszta – bez ograniczeń

Inwestycje zagraniczne

- Zamiar inwestycji wymaga zgłoszenia w banku centralnym (ok. 30 dni)
- Joint Venture
- Indyjska spółka holdingowa
- Spółka kontrolowana z zagranicy
- Biuro przedstawicielskie (nie prowadzi działalności – nie wymaga zgłoszenia)
- Oddział spółki zagranicznej (reprezentacja, import/export)

Indyjskie prawo rodzinne

- Podział religijny
 - Hindu Law – hinduiści, sikhowie, jainiści i buddyści
 - Sharia – muzułmanie (dopuszczalna poligamia)
 - Pozostałe religie (chrześcijanie, Parsowie, Żydzi) – prawo cywilne/rodzinne (ustawa)
 - Obecnie dyskusja nad *Uniform Civil Code* - te same zasady dla wszystkich obywateli, równouprawnienie płci

Prawo rodzinne – Hindu Law

- Hindu Marriage Act (1955); Hindu Succession Act (1956); Hindu Minority and Guardianship Act (1956); Hindu Adoptions and Maintenance Act (1956)
- Małżeństwo: zakaz poligamii/bigamii; 21 lat (M)/18 lat (K); zakaz małżeństw w bliskiej rodzinie; ceremonia religijna – Saptapadi (siedem kroków)
- Rejestracja małżeństw – kompetencja stanów
- Rozwód – przesłanki (zdrada, złe traktowanie, rozłąka ponad 2 lata, zmiana religii, choroba psychiczna, choroba weneryczna, trąd + żona może rozwieść się w przypadku gwałtu)
- Separacja – jeśli któryś z małżonków czyje się nieszczęśliwy
- O rozwód lub separację można starać się nie wcześniej niż po roku od ślubu
- Obowiązek utrzymania żony przez męża (alimentacja) – chyba że żona zmieni religię albo dopuści się zdrady